Základní škola, Znojmo, Mládeže 3,
příspěvková organizace

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM

2026/2027

1. Úvod

V současné době je prevence rizikového chování nedílnou součástí výchovně-vzdělávacího působení školy. Problematika užívání návykových látek, záškoláctví, šikany a kyberšikany, agrese, vandalismu, rizikového sexuálního chování, rasismu, xenofobie, rizikového chování v online prostředí a dalších forem rizikového chování se může dotýkat i žáků základní školy. Cílem školy je vytvářet bezpečné a podporující prostředí, posilovat zdravý životní styl, sociální a komunikační dovednosti, schopnost vyhledat pomoc a odpovědně se rozhodovat.

Minimální preventivní program (MPP) je dlouhodobě koncipovaný, každoročně aktualizovaný dokument školy. Je součástí systému školní primární prevence a vychází z konkrétních podmínek školy, aktuálních potřeb žáků a z vyhodnocení preventivních aktivit předchozího období. Na jeho realizaci se podílejí všichni pedagogičtí pracovníci; koordinaci zajišťuje školní metodik prevence ve spolupráci s vedením školy a školním poradenským pracovištěm.

2. Východiska a platný rámec

Program je zpracován zejména v návaznosti na následující právní a metodické dokumenty v jejich aktuálním znění:

- Zákon č. 561/2004 Sb., školský zákon, ve znění pozdějších předpisů;
- vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů;
- Metodické doporučení MŠMT k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, č. j. 21291/2010-28, včetně průběžně aktualizovaných tematických příloh;
- Metodický pokyn MŠMT k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních, č. j. MSMT-21149/2016;
- Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019–2027;
- Metodické doporučení MŠMT k prevenci a postihu záškoláctví a omlouvání žáků z vyučování, aktualizace 01/2026;
- Školní řád, školní vzdělávací program a související interní postupy školy.

MPP navazuje na Školní program proti šikanování a na krizové/intervenční postupy školy. Tyto dokumenty mohou být vedeny jako samostatné přílohy, aby bylo možné je průběžně aktualizovat.

3. Charakteristika školy

Základní škola, Znojmo, Mládeže 3, příspěvková organizace je škola plně organizovaná a poskytuje vzdělávání od 1. do 9. ročníku. Škola se svým počtem žáků řadí mezi velké základní školy.

ZŠ Mládeže je úplná základní škola s právní subjektivitou, zřizovatelem je město Znojmo. Vzdělávání probíhá podle školního vzdělávacího programu školy. Škola průběžně upravuje ŠVP v souladu s platným RVP ZV a legislativními změnami.

Škola se nachází ve střední části města Znojma. Její provoz zajišťuje komplex budov Mládeže 1, 3, 5, Vrchlického 1 a nám. Armády 16. V budově Mládeže 3 sídlí ředitelství a sekretariát školy, některé třídy I. stupně a učebny pro II. stupeň. V objektu na Vrchlického 1 jsou umístěny učebny prvního stupně a v budově na nám. Armády 16 se nachází školní jídelna.

Školu navštěvuje přibližně 800 žáků. Výuka probíhá v paralelních třídách. Škola se dlouhodobě specializuje také na sportovní výchovu dětí a spolupracuje se sportovními kluby a trenéry. K dispozici jsou tělocvičny, posilovna a školní hřiště; žáci se účastní sportovních soutěží, turnajů a soustředění.

3.1 Charakteristika žáků

Převážná většina žáků je z blízkého okolí školy, část dětí dojíždí z okolních obcí. Školu navštěvují také žáci se sociálním znevýhodněním, žáci se speciálními vzdělávacími potřebami a žáci nadaní. Škola spolupracuje podle potřeby se zákonnými zástupci, školskými poradenskými zařízeními, OSPOD, středisky výchovné péče, Policií ČR, Městskou policií Znojmo a dalšími odbornými službami.

Ke každému žákovi je snaha přistupovat podle jeho individuálních potřeb. Podpůrná opatření jsou realizována v souladu s doporučeními školských poradenských zařízení a s možnostmi školy.

3.2 Zájmové kroužky a mimoškolní činnost

Škola nabízí rozmanité zájmové útvary a podporuje smysluplné trávení volného času. Žáci se zapojují do výtvarných, dramatických, sportovních, hudebních, jazykových, přírodovědných a dalších aktivit, soutěží, exkurzí a školních akcí. Nabídka se v průběhu roku přizpůsobuje personálním možnostem školy a zájmu žáků.

4. Analýza potřeb školy a priority prevence

Preventivní program vychází z průběžného sledování školního klimatu, podnětů třídních učitelů, školního poradenského pracoviště, žáků a zákonných zástupců, z evidence řešených případů a z vyhodnocení preventivních aktivit. Pro školní rok 2026/2027 jsou jako průřezové priority stanoveny zejména:

- bezpečné vztahy ve třídách, včasné zachycení šikany, kyberšikany a dalších forem agrese;
- bezpečné a odpovědné chování v online prostředí, digitální wellbeing, prevence kybernetické agrese a netolismu;
- prevence užívání tabákových a nikotinových výrobků, alkoholu a dalších návykových látek;
- prevence záškoláctví a včasná práce s opakovanou či nápadnou absencí;
- podpora duševního zdraví, odolnosti, schopnosti vyhledat pomoc a bezpečně zvládat zátěžové situace;
- zdravé vztahy, osobní hranice, respekt a věkově přiměřená prevence rizikového sexuálního chování;
- prevence rasismu, xenofobie, vandalismu, kriminality a dalších forem rizikového chování;
- spolupráce školy, rodiny a odborných služeb.

5. Cíle prevence

5.1 Dlouhodobé cíle

- vytvářet zdravé, bezpečné a respektující školní prostředí pro žáky i zaměstnance školy;
- rozvíjet sociální a komunikační dovednosti, spolupráci, empatii, kritické myšlení a odpovědné rozhodování;
- posilovat zdravé životní návyky, sebeúctu a schopnost bezpečně využívat volný čas;
- předcházet výskytu rizikového chování a minimalizovat jeho dopady;
- včas rozpoznávat varovné signály a zajistit dostupnou pomoc žákům;
- podporovat jednotný a předvídatelný postup školy při řešení rizikového chování;
- prohlubovat spolupráci se zákonnými zástupci a odbornými institucemi.

5.2 Krátkodobé a měřitelné cíle pro školní rok

- realizovat v každé třídě průběžnou třídnickou práci zaměřenou na vztahy, bezpečí a pravidla třídy;
- zajistit věkově přiměřenou preventivní aktivitu nejméně v klíčových tématech daného ročníku;
- u rizikových podnětů zajistit včasnou konzultaci třídního učitele se školním poradenským pracovištěm;
- informovat rodiče o kontaktech na školní poradenské pracoviště a o možnostech odborné pomoci;
- na konci školního roku vyhodnotit realizaci programu, účast, přínos aktivit a podněty pro další období.

6. Organizace a odpovědnost

Za vytvoření podmínek pro realizaci prevence odpovídá ředitelka školy. Školní metodik prevence koordinuje tvorbu, realizaci a vyhodnocování MPP, poskytuje metodickou podporu pedagogům, vede potřebnou dokumentaci a spolupracuje s metodikem prevence v PPP a dalšími odbornými pracovišti.

Třídní učitelé průběžně sledují klima třídy, pracují s třídními pravidly, zachycují varovné signály, komunikují se zákonnými zástupci a spolupracují se školním poradenským pracovištěm. Všichni pedagogičtí pracovníci se podílejí na naplňování MPP v rámci výuky i běžného života školy.

7. Metody při realizaci prevence

- ŠVP a tematické učební plány;
- projektové a kooperativní vyučování;
- třídnické hodiny a komunitní kruhy;
- besedy, přednášky, diskuse a workshopy;
- modelové a interaktivní situace, nácvik komunikace, asertivity a řešení konfliktů;
- práce s médii, ověřování informací a kritické myšlení;
- soutěže, vědomostní a sportovní aktivity;
- kulturní představení, výstavy, exkurze a zážitkové programy;
- žákovský parlament a participace žáků;
- individuální a skupinové konzultace se členy školního poradenského pracoviště;
- spolupráce s odbornými organizacemi a externími lektory.

8. Primární prevence v rámci vyučování

Témata prevence jsou zařazována průřezově do výuky a třídnických prací. Konkrétní rozsah se přizpůsobuje věku, potřebám třídy a aktuálním situacím.

1. třída

- osobní bezpečí
- bezpečná cesta do školy
- základní hygienické a zdravotní návyky
- vztahy ve třídě, pravidla a požádání o pomoc

2. třída

- lidské tělo a ochrana zdraví
- osobní bezpečí
- zdraví a nemoc
- bezpečné chování mezi lidmi a v online prostředí

3. třída

- zdraví a jeho ochrana
- vztahy mezi lidmi, respekt k odlišnostem
- využívání volného času
- ochrana před obtěžováním cizí osobou a bezpečí v kyberprostoru
- základní pojmy prevence a návykových látek

4. třída
- lidské tělo a dospívání přiměřeně věku
- životospráva a důsledky nevhodných návyků
- vztahy v dětském kolektivu
- bezpečné využívání volného času
- základní informace o závislostním chování

5. třída
- domov, rodina, důvěra a vztahy
- komunikace a vztahy v kolektivu
- puberta a osobní hranice
- negativní vliv tabáku, nikotinu a alkoholu
- bezpečí při komunikaci s cizími osobami a online

6. třída
- zdravý životní styl a vhodná náplň volného času
- rodina a její funkce
- osobní bezpečí a chování v krizových situacích
- rizika užívání návykových látek a způsoby odmítání
- bezpečné chování na internetu

7. třída
- komunikace a mezilidské vztahy
- péče o zdraví a respekt k lidem s handicapem
- vztahy, osobní hranice a věkově přiměřená sexuální výchova
- osobní bezpečí, šikana a kyberšikana
- návykové látky – účinky, rizika a prevence

8. třída
- vliv návykových látek na organismus a sociální dopady závislosti
- sebepoznání, sebepojetí a duševní zdraví
- řešení problémů, konfliktů a krizových situací
- agresivita, šikana, kyberšikana a různé formy násilí
- věkově přiměřená sexuální výchova, vztahy a rizikové sexuální chování
- právní povědomí a dostupná odborná pomoc

9. třída
- sebevědomí, sebepojetí a rozvoj osobnosti
- zdravé vztahy, respekt a odpovědné rozhodování
- sociální výchova a vztah k různým kulturám a národnostem
- komunikace a řešení konfliktů
- právní odpovědnost a základní právní normy
- orientace v systému pomoci a prevence rizikového chování

8.1 Výstupy po ukončení 1. stupně ZŠ
Po ukončení 5. ročníku by žáci měli přiměřeně svému věku ovládat tyto dovednosti:

- vnímat rodinu a bezpečné vztahy jako důležité zázemí;
- zvládat základní pravidla komunikace s dětmi a dospělými;

- mít základní sociální a zdravotní návyky;
- rozpoznat nebezpečnou situaci a vědět, na koho se obrátit;
- umět smysluplně organizovat volný čas;
- rozlišovat léčiva od návykových látek a znát základní rizika tabáku, nikotinu a alkoholu;
- umět odmítnout nabídku či jednání, které je jim nepříjemné nebo nebezpečné;
- znát základní pravidla bezpečného chování v online prostředí.

8.2 Výstupy po ukončení 2. stupně ZŠ

Před ukončením docházky základní školy by žáci měli přiměřeně svému věku ovládat tyto dovednosti:

- orientovat se v základních oblastech rizikového chování a znát možnosti prevence;
- znát základní účinky a rizika návykových látek;
- znát základní právní pravidla a důsledky rizikového či protiprávního jednání;
- posilovat zdravé sebevědomí, kritické myšlení a schopnost odpovědně se rozhodovat;
- zaujímat postoje podporující zdraví a bezpečí;
- orientovat se v tématech vztahů, osobních hranic a věkově přiměřené sexuální výchovy;
- umět se bránit různým formám násilí a vědět, kde vyhledat pomoc;
- mít základní sociální a komunikační dovednosti a bezpečné digitální návyky.

9. Nadstavbové aktivity v rámci školy

Jde o aktivity připravované nad rámec běžné výuky, které podporují školní klima, spolupráci, zdravý životní styl a smysluplné trávení volného času.

Den otevřených dveří

Prezentace práce školy a možnost seznámit rodiče s koncepcí školy. Žáci se učí prezentovat svou práci a výsledky a posilují vztah ke škole.

Den vzájemného porozumění

Aktivita zaměřená na spolupráci mezi žáky, podporu bezpečného školního klimatu a prevenci šikany.

Sportovní den

Sportovní utkání a pohybové aktivity mezi třídami, podpora fair play a spolupráce.

Dětský den

Společná školní aktivita podporující pozitivní vztahy a sounáležitost.

Dýňový podvečer

Volnočasová komunitní aktivita školy.

Školní parlament

Zástupci tříd se pravidelně setkávají, přinášejí podněty a zpětně informují spolužáky. Aktivita podporuje participaci a odpovědnost.

Sportovní soustředění a kurzy

Vodácký výcvikový kurz, zimní lyžařský výcvik, letní a zimní škola v přírodě a další sportovní aktivity podle ročního plánu.

10. Spolupráce s odborníky a externí preventivní programy

Škola využívá podle aktuální nabídky a potřeb tříd programy Městské policie Znojmo, Policie ČR, SVČ Znojmo, organizace Podané ruce a dalších odborných poskytovatelů. Při výběru externího programu škola zohledňuje odbornou úroveň, věkovou přiměřenost, návaznost na MPP a potřeby konkrétní třídy.

Ročník	Předpokládané téma / program	Spolupráce
1.	Do školy bezpečně	Městská policie
2.	Osobní bezpečí	Městská policie
3.	Preventivní program / bezpečně na internetu	MP Znojmo / odborný poskytovatel
4.	Kamarádi, můj volný čas a já	SVČ Znojmo
5.	Moje tělo	Podané ruce Brno
6.	Právní vědomí / bezpečí, čas proměn	Městská policie / Policie ČR/ MPedu
7.	Návykové látky	Podané ruce Brno
8.	Právní vědomí; intimita a vztahy	Policie ČR / Podané ruce Brno
9.	Program dle aktuální analýzy potřeb třídy	odborný poskytovatel

Konkrétní nabídka se může v průběhu školního roku měnit. Škola program průběžně přizpůsobuje aktuálním potřebám a situacím ve třídách.

11. Volnočasové aktivity pro žáky

Škola se zaměřuje na rozšířenou výuku tělesné výchovy a podporuje sportovní přípravu žáků. Současně nabízí zájmové kroužky a podporuje účast žáků na akcích pořádaných školou i dalšími organizacemi. Výsledky práce žáků jsou prezentovány na veřejnosti prostřednictvím výstav, soutěží, sportovních utkání a dalších akcí.

12. Spolupráce a informování zákonných zástupců

- třídní schůzky a individuální konzultace;
- Den otevřených dveří;
- internetové stránky a školní informační systém;
- informační nástěnka a preventivní materiály;
- kontakty na členy školního poradenského pracoviště;
- v případě potřeby cílené konzultace a společný postup školy, žáka a zákonného zástupce.

Při řešení závažnějšího rizikového chování škola postupuje podle platných právních předpisů, metodických doporučení MŠMT, školního řádu a interních krizových postupů. Podle povahy případu spolupracuje s příslušnými odbornými institucemi.

13. Postupy při výskytu rizikového chování

Pro přehlednost je vhodné vést samostatnou přílohu „Krizové a intervenční postupy školy“, která obsahuje stručné postupy pro nejčastější situace (zejména šikana a kyberšikana, záškoláctví, návykové látky a nikotinové výrobky, agrese a násilí, ohrožení dítěte, krizové psychické stavy, rizikové chování v online prostředí a další situace podle potřeb školy). Postupy musí být v souladu s aktuálními přílohami Metodického doporučení MŠMT a s oznamovacími povinnostmi školy.

Školní program proti šikanování je součástí systému prevence školy a doporučuje se vést ho jako samostatnou, pravidelně aktualizovanou přílohu MPP.

14. Evidence, evaluace a vyhodnocení programu

MPP se vyhodnocuje nejméně jednou za školní rok. Školní metodik prevence ve spolupráci s vedením školy a školním poradenským pracovištěm sleduje zejména:

- které plánované aktivity byly realizovány a pro které ročníky/třídy;
- účast žáků, pedagogů a zákonných zástupců;
- zpětnou vazbu žáků a pedagogů a využitelnost programů;
- vývoj podnětů souvisejících se školním klimatem, absencí, šikanou, kyberšikanou, návykovými látkami a dalšími rizikovými jevy;
- potřebu následné práce s konkrétní třídou nebo jednotlivcem;
- spolupráci s externími odborníky a poradenskými službami;
- doporučení a priority pro MPP následujícího školního roku.

Vyhodnocení má sloužit především k úpravě preventivních opatření a plánování dalšího období; při práci s údaji je nutné respektovat ochranu osobních údajů a zachovávat potřebnou důvěrnost.

15. Kontakty a konzultační hodiny

Funkce	Jméno	Kontakt	Konzultační hodiny
Výchovný poradce	Mgr. Michaela Stehlíková	stehlikova@zsmladeze.cz	pondělí 8:00–8:45 a úterý 14:00-14:45 – po dohodě
Školní psycholog	Mgr. Dita Buchtová	buchtova@zsmladeze.cz	pondělí až čtvrtek-dle domluvy
Školní speciální pedagog	Mgr. Kristina Pojerová	pojerova@zsmladeze.cz	pondělí 8:55-9:40
Školní speciální pedagog	Bc. Zuzana Geryková	gerykova@zsmladeze.cz	úterý 12:45-13:30
Školní speciální pedagog	Mgr. Olga Kocianová	kocianova@zsmladeze.cz	dle domluvy
Logopedický asistent	Vladana Slabá	slaba@zsmladeze.cz	úterý 10:55-11:40
Ředitelka školy	Mgr. Romana Loydová	loydova@zsmladeze.cz	pondělí 8:00-8:45
Školní metodik prevence	Mgr. Svatava Drobňáková	drobnakova@zsmladeze.cz	úterý 10:00–10:45
Sociální pedagog	Bc. Michaela Stehlíková	asist.stehlikova@zsmladeze.cz	úterý 13:00-14:00

16. Schválení a platnost

Minimální preventivní program je zpracován pro školní rok 2026/2027. V průběhu školního roku může být operativně doplněn podle aktuální situace školy, změn metodických doporučení a potřeb žáků.

Ve Znojmě dne: _____

Zpracovala: Mgr. Svatava Drobňáková, školní metodik prevence

Schválila: Mgr. Romana Loydová, ředitelka školy

Podpis / razítko školy: _____

17. Doporučené přílohy MPP

- Příloha 1 – Školní program proti šikanování.
- Příloha 2 – Krizové a intervenční postupy školy.
- Příloha 3 – Roční plán konkrétních preventivních aktivit (termín, třída, téma, realizátor, odpovědná osoba).
- Příloha 4 – Závěrečné vyhodnocení MPP za školní rok 2026/2027.

18. Použité metodické zdroje

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy: Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, č. j. 21291/2010-28, včetně aktuálních příloh.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy: Metodický pokyn k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních, č. j. MSMT-21149/2016.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy: Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019–2027.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy: Metodické doporučení k prevenci a postihu záškoláctví a omlouvání žáků z vyučování, aktualizace 01/2026.

Vyhláška č. 72/2005 Sb. a zákon č. 561/2004 Sb., v aktuálním znění.